

Gemeente Teylingen
T.a.v.: dhr J. Kik
Postbus 149
2215 ZJ VOORHOUT

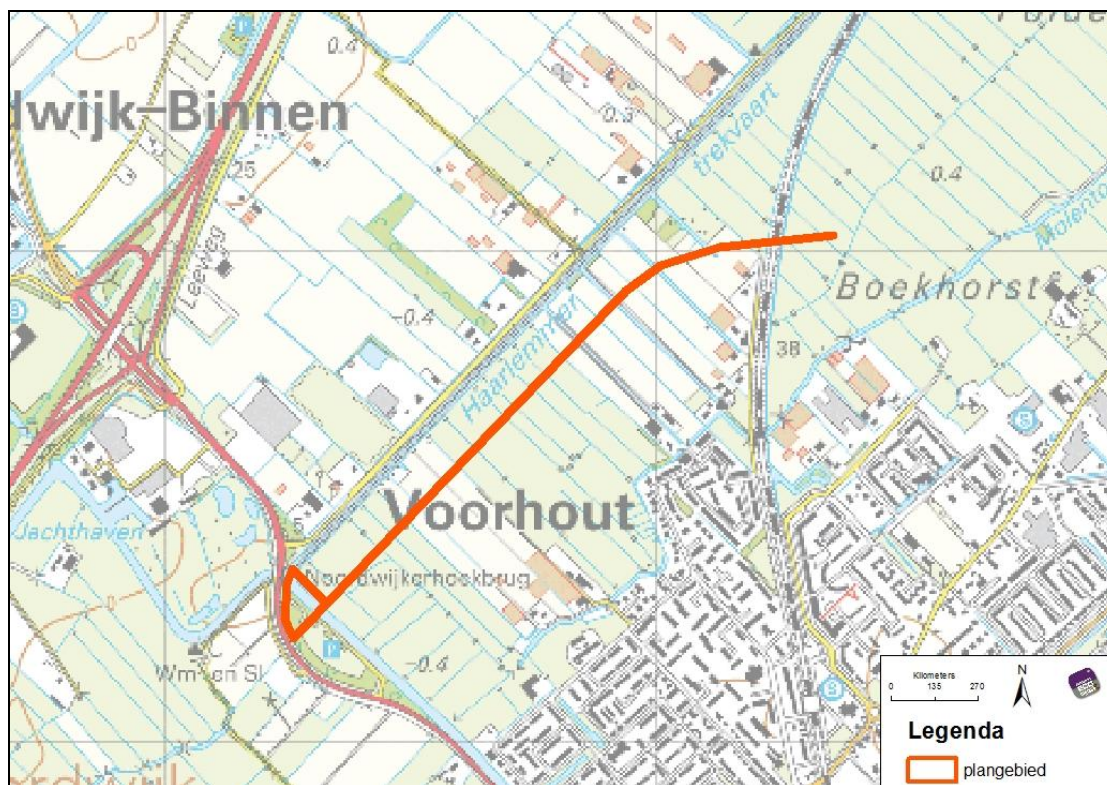
Uw kenmerk: *****
Ons kenmerk: WBNA1201
Datum: 13-12-2012
Projectgebied: Noordelijke randweg te Voorhout
Onderwerp: Rapport vleermuizen, broedvogels, rugstreeppad en vissen

Geachte mijnheer Kik,

Hierbij ontvangt u het briefrapport van Adviesbureau E.C.O. Logisch van de inventarisaties naar vleermuizen, broedvogels, de rugstreeppad en vissen in het plangebied Noordelijke Randweg te Voorhout.

Werkzaamheden

De werkzaamheden bestaan uit het inventariseren van broedvogels, vleermuizen, de rugstreeppad en vissen. Per soort(groep) wordt de toegepaste methode toegelicht. In figuur 1 is het onderzochte plangebied globaal weergegeven.

Figuur 1: Plangebied

Het gebied ten oosten van de spoorweg is als gevolg van de beperkte bereikbaarheid slechts op afstand onderzocht. Doordat het habitat hetzelfde is en in dezelfde polder is gelegen zijn de waarnemingen voor vissen en broedvogels geëxtrapoleerd.

Broedvogels

Ten behoeve van het onderzoek naar jaarrond beschermde nestlocaties van broedvogels hebben acht bezoeken plaatsgevonden. In tabel 1 is een overzicht van deze inventarisatie weergegeven. Tijdens deze inventarisatie zijn territoria van jaarrond beschermde broedvogels en weidevogels op basis van zang / roep en zichtwaarnemingen gekarteerd.

Tabel 1: Overzicht inventarisatie broedvogels

Datum	Tijd	Weersomstandigheden
28-02-2012	18:30 – 20:00	Bewolkt, windkracht 2, 8°C
06-03-2012	06:15 – 07:30	Bewolkt, windkracht 2, 5°C
17-03-2012	07:00 – 08:30	Bewolkt, windkracht 3, 5°C
05-04-2012	06:30 – 08:00	Half bewolkt, windkracht 2, 3°C
09-05-2012	05:45 – 07:15	Bewolkt, lichte regen, windkracht 3, 12°C
18-05-2012	06:00 – 07:45	Bewolkt, lichte regen, windkracht 2, 8°C
27-05-2012	05:30 – 07:00	Helder, windkracht 3, 14°C
04-06-2012	05:30 – 06:30	Bewolkt, lichte regen, windkracht 3, 14°C

Tijdens de eerste bezoeken zijn de territoriumroep van steenuil en ransuil afgespeeld, teneinde reacties van deze soorten uit te lokken. Daarnaast is tijdens de inventarisatie van vleermuizen gelet op de aanwezigheid van nachttactieve broedvogels.

Vleermuizen

Het onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2012¹. Er is hierbij onderscheid gemaakt in winterverblijven, zomer- en kraamverblijven, paarverblijven en vliegroutes / foerageerzones. Bij de inventarisatie is uitgegaan van het gebruik van de bebouwing in het plangebied als mogelijke verblijfplaats voor de laatvlieger en de gewone dwergvleermuis. Het deelgebied ten zuiden van het spoor is niet specifiek op vleermuizen onderzocht, gezien er zich geen voor vleermuizen geschikte elementen bevinden.

Winterverblijven

Op 28 februari 2012 is tijdens een locatiebezoek de aanwezige bebouwing beoordeeld op geschiktheid als winterverblijf voor vleermuizen en de aanwezigheid van overwinterende vleermuizen. Hierbij zijn de gebouwen zowel van buiten als inpandig onderzocht op geschiktheid en is waar nodig gebruik gemaakt van zaklampen, spiegels en endoscoop.

Aanvullend is tijdens de periode dat vleermuizen zwermen bij potentiële winterverblijven aandacht besteed aan activiteit van vleermuizen bij de te amoveren gebouwen.

Zomer- en kraamverblijven

In de periode mei – juli 2012 heeft onderzoek naar de aanwezigheid van zomer- en kraamverblijven plaatsgevonden. In tabel 2 is een overzicht van deze inventarisatie weergegeven.

Tabel 2: Overzicht inventarisatie zomer- / kraamverblijven

Datum	Tijd	Weersomstandigheden
18-05-2012	04:00 – 06:00	Bewolkt, windkracht 2, 8°C
12-06-2012	22:15 – 00:15	Bewolkt, windkracht 2, 14°C
02-07-2012	22:15 – 00:15	Half bewolkt, windkracht 3, 18°C

Paarverblijven

In de periode augustus – september 2012 heeft onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van paarverblijven en zwermplaatsen van vleermuizen. In tabel 3 is een overzicht van deze inventarisatie weergegeven.

Tabel 3: Overzicht inventarisatie paarverblijven

Datum	Tijd	Weersomstandigheden
16-08-2012	21:15 – 00:15	Half bewolkt, windkracht 2, 20°C
01-09-2012	20:45 – 23:45	Half bewolkt, windkracht 2, 16°C
20-09-2012	04:30 – 07:30	Bewolkt, lichte regen, windkracht 2, 8°C

¹ Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur 2012. Vleermuisprotocol 2012, 24 februari 2012

Vliegroutes / foerageerzones

Tegelijk met de overige inventarisaties zijn vliegroutes en foerageerzones in beeld gebracht. Hierbij is gelet op welke soorten in en juist buiten het plangebied foerageren en of het plangebied en aangrenzende structuren gebruikt worden als vliegroute en met welke intensiteit dit gebeurde.

Bij het onderzoek naar vleermuizen is gebruik gemaakt van zogenaamde batdetectors. Deze maken de voor mensen onhoorbare, ultrasone geluiden, welke vleermuizen uitstoten, hoorbaar. Adviesbureau E.C.O. Logisch maakt standaard gebruik van detectors met de mogelijkheid tot het opnemen en vertraagd afspelen van geluiden voor eventuele analyse achteraf. De inventarisatie van vleermuizen heeft gezien de omvang van het plangebied in een team van twee deskundigen plaatsgevonden.

Rugstreeppad

Het inventariseren van de rugstreeppad heeft plaatsgevonden door twee maal onder voor de soort geschikte omstandigheden te luisteren naar kooractiviteit van deze soort in de voortplantingswateren. In tabel 4 is een overzicht van deze inventarisatie weergegeven.

Tabel 4: Overzicht inventarisatie rugstreeppad

Datum	Tijd	Weersomstandigheden
18-05-2012	21:30 – 23:45	Bewolkt, windkracht 2, 18°C
26-06-2012	22:15 – 00:00	Half bewolkt, windkracht 2, 18°C

Daarnaast is tijdens alle overige bezoeken aandacht besteed aan de aanwezigheid van de rugstreeppad, zowel in landbiotoop als in voortplantingswateren.

Vissen

Het onderzoek naar vissen heeft plaatsgevonden door de aanwezige watergangen vanaf het water te bemonsteren met behulp van elektrisch vistuig. Deze inventarisatie is uitgevoerd op 6 september 2012. Hierbij zijn in het bijzonder locaties waar geschikte habitat voor de bittervoorn aanwezig is bemonsterd.

Resultaten

De resultaten zijn verdeeld in waarnemingen van broedvogels, vleermuizen, de rugstreeppad en vissen.

Broedvogels

Binnen het plangebied zijn alleen algemene broedvogels aangetroffen. Het betreft de soorten merel, zanglijster, heggenmus, winterkoning, roodborst, koolmees, pimpelmees, houtduif, wilde eend, krakeend, meerkoet, waterhoen, kievit, grutto, tureluur en scholekster. De laatste van deze soorten heeft geen jaarrond beschermde nestlocaties, maar is wel opgenomen in de Rode Lijst broedvogels.

Juist buiten het plangebied, in de geplande ecologische zone, zijn territoria aangetroffen van de groene specht en de grote bonte specht. Eenmaal is hier een vrouwelijk individu van de bosuil waargenomen. Een broedgeval van deze soort is echter niet geconstateerd. In bijlage 1 zijn de territoria van de weidevogels op kaart weergegeven. In het deel ten oosten van de spoorweg zijn geen territoria vastgesteld. In het aangrenzend gebied zijn wel waarnemingen gedaan van de grutto, de kievit, de tureluur en de scholekster. Het is dan ook niet uit te sluiten dat dit deel van het plangebied onderdeel uitmaakt van broedbiotoop voor weidevogels.

Vleermuizen

Binnen het plangebied zijn de gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis, de rosse vleermuis en de watervleermuis waargenomen. Per functie wordt het gebruik van het plangebied nader toegelicht. In bijlage 1 zijn de waarnemingen van vleermuizen op kaart weergegeven.

Zomer- en kraamverblijven

Tijdens het onderzoek naar zomer- en kraamverblijven van vleermuizen zijn geen verblijfplaatsen in het plangebied aangetroffen. Vanaf circa een half uur voor zonsopkomst is geen activiteit van vleermuizen meer waargenomen.

Paarverblijven

Er zijn geen paarverblijven van de gewone dwergvleermuis in het plangebied waargenomen. Een exemplaar van de gewone dwergvleermuis maakte wel gebruik van het plangebied als baltsterritorium.

Vliegroutes / foerageerzones

Alle groenstructuren in het plangebied worden gebruikt als foerageerzone door de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. De rosse vleermuis maakt gebruik van de open velden in het plangebied als foerageerzone. De watergangen in het plangebied, in het bijzonder ten noorden en in het westen van het plangebied, worden door de watervleermuis benut als foerageerzone. Voor alle waargenomen soorten geldt dat steeds slechts enkele individuen gebruik maken van het plangebied. Duidelijke vliegroutes zijn niet vastgesteld, al is het zeer waarschijnlijk dat de watergang ten noorden van het plangebied ook als vliegroute wordt benut door de watervleermuis.

Winterverblijven

De binnen het plangebied aanwezige bebouwing is niet geschikt bevonden als winterverblijf voor vleermuizen. De bebouwing biedt te weinig bescherming tegen schommelingen en temperaturen en tocht.

Rugstreeppad

De kleinere watergangen en greppels in het plangebied worden door de rugstreeppad gebruikt als voortplantingswater (foto 1). Daarnaast maakt deze soort gebruik van het plangebied als landbiotoop met de functies van foerageergebied en winterverblijf. Tijdens vrijwel alle locatiebezoeken is deze soort waargenomen. Het betreft zowel volwassen als juveniele exemplaren van deze soort. In bijlage 1 is de verspreiding van de rugstreeppad in het plangebied op kaart weergegeven. Ten oosten van de spoorweg zijn geen waarnemingen gedaan van deze soort.

Foto 1: Rugstreeppad in plas

Vissen

In de grotere watergangen in en ten noorden van het plangebied zijn de beschermde soorten bittervoorn, kleine modderkruiper, paling en rivierdonderpad waargenomen. Daarnaast zijn de algemene soorten blankvoorn, baars, rietvoorn, snoek en tiendoornige stekelbaars in het plangebied vastgesteld. In bijlage 1 zijn de waarnemingen van beschermde vissen op kaart weergegeven. Het plangebied ten zuiden van het spoor is niet specifiek onderzocht. Echter, gezien de polder hetzelfde is en de wateren met elkaar in verbinding staan, mag worden aangenomen dat hier dezelfde beschermde vissoorten kunnen worden aangetroffen.

Overige soorten

Binnen het plangebied zijn de gewone pad, kleine watersalamander en meerkikker waargenomen. Alle functies welke voor deze soorten van belang zijn, zijn in het plangebied aanwezig.

Belang plangebied voor beschermde soorten

Het plangebied en de directe omgeving bevat elementen welke worden benut door beschermde soorten. In tabel 4 is weergegeven welke functies zijn aangetroffen en wat het belang van het plangebied is voor de gunstige staat van instandhouding van de lokale populatie.

Tabel 4: Belang plangebied

Flora- en faunawet	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Functie	Belang
Tabel 1	Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	Leefgebied	Gering
	Kleine watersalamander	<i>Lisotriton vulgaris</i>	Leefgebied	Gering
	Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>	Leefgebied	Gering
Tabel 2	Algemene broedvogels		Broedlocatie	Gering
	Kleine modderkruiper	<i>Cobitis taenia</i>	Leefgebied	redelijk
	Paling	<i>Anguilla anguilla</i>	Leefgebied	redelijk
	Rivierdonderpad	<i>Cottus gobio</i>	Leefgebied	redelijk
Tabel 3	Bittervoorn	<i>Rhodeus amarus</i>	Leefgebied	Groot
	Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	foerageerzone baltsterritorium	Gering Gering
	Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>	foerageerzone	Gering
	Rugstreeppad	<i>Bufo calamita</i>	leefgebied	Groot
	Ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>	foerageerzone	Gering
	Watervleermuis	<i>Myotis daubentonii</i>	foerageerzone	Gering

Het plangebied is van beperkt belang voor de algemene zangvogels, welke het plangebied gebruiken als broedbiotoop. Voor de aangetroffen weidevogels geldt dat het belang van het plangebied groter is. Bij het doorkruisen van de huidige polder met een provinciale weg, gaat broedbiotoop voor deze soorten verloren.

Het plangebied is van beperkt belang voor vleermuizen als foerageergebied. In de directe omgeving blijft afdoende geschikte habitat beschikbaar voor de aangetroffen soorten, waardoor de gunstige staat van instandhouding voor deze soorten niet in het geding komt.

Het plangebied is van groot belang voor de gunstige staat van instandhouding van de lokale populatie van de rugstreeppad. De soort is niet in de omgeving waargenomen en het plangebied bevat alle functies welke van belang zijn voor deze soort. Voor de algemene beschermde amfibieën blijft in de omgeving voldoende geschikte habitat beschikbaar om de gunstige staat van instandhouding van de soorten te garanderen.

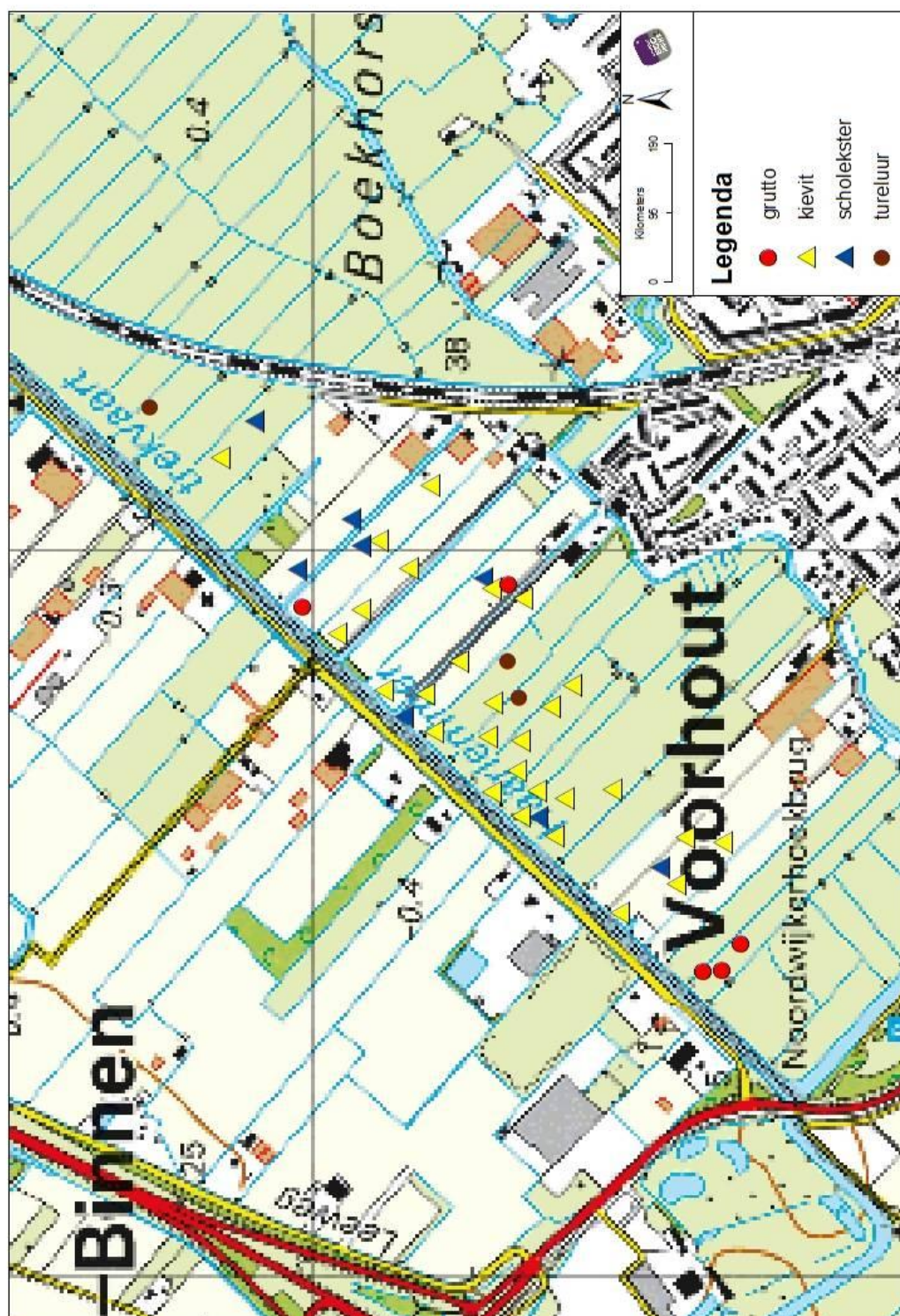
Voor de aangetroffen beschermde vissen gaat leefgebied verloren. Voor de soorten kleine modderkruiper, paling en rivierdonderpad geldt dat er redelijke alternatieven in de omgeving beschikbaar blijven. De locaties waar bittervoorn is aangetroffen zijn echter van groter belang, gezien deze zich in het geplande traject van de noordelijke randweg bevinden.

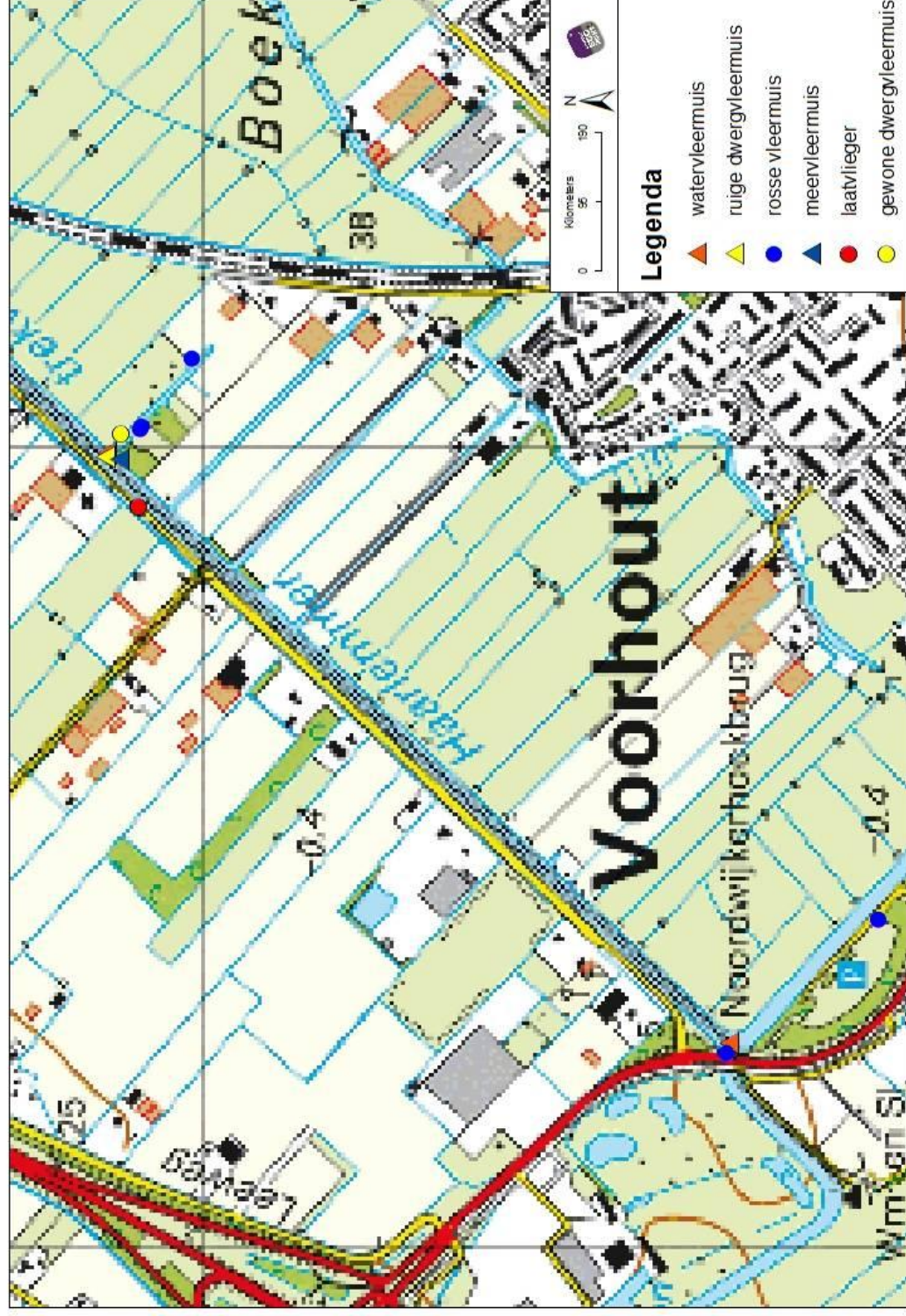
Mocht u naar aanleiding van dit rapport nog vragen en / of opmerkingen hebben, kunt u te allen tijde contact met ons opnemen.

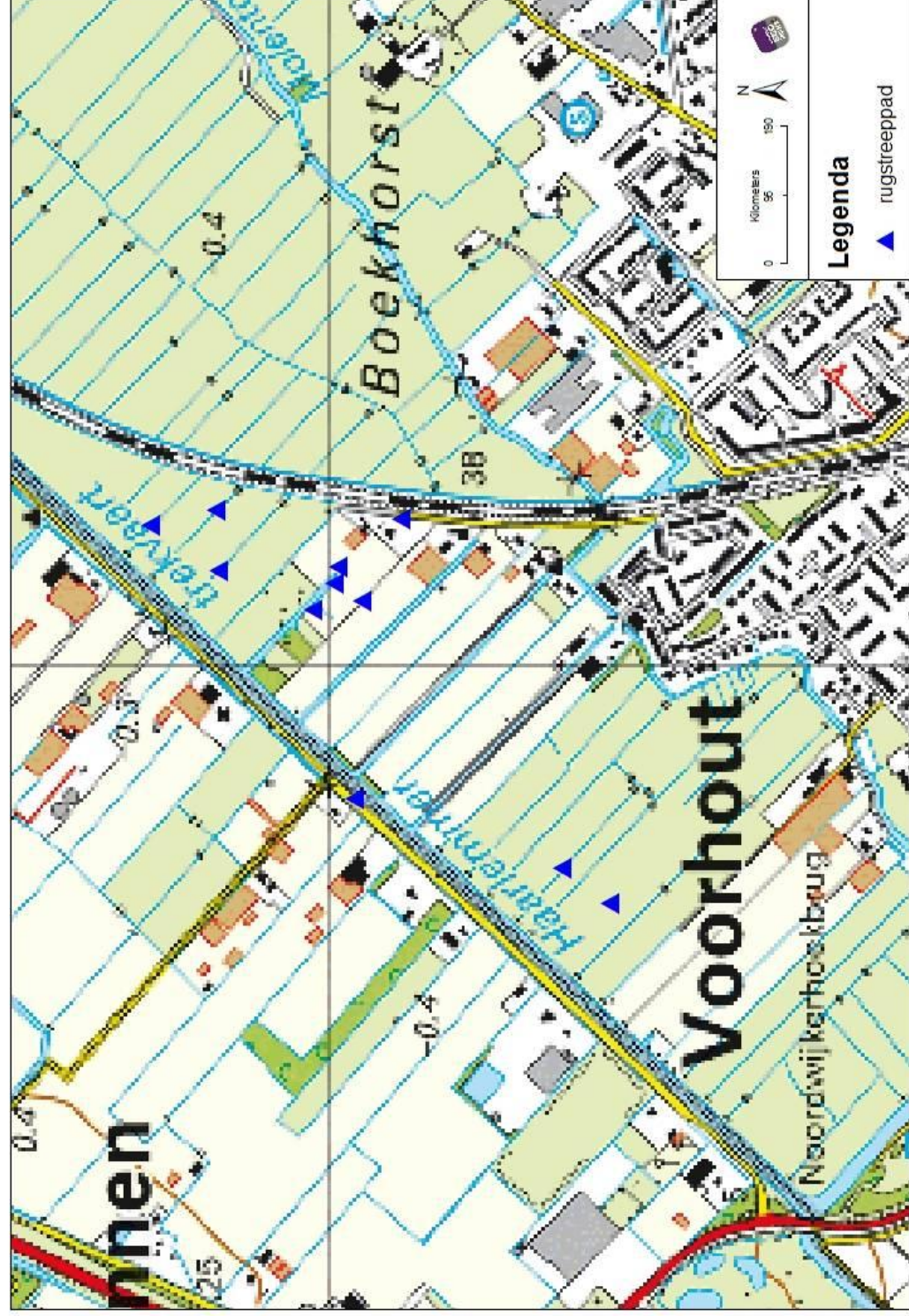
Hoogachtend,

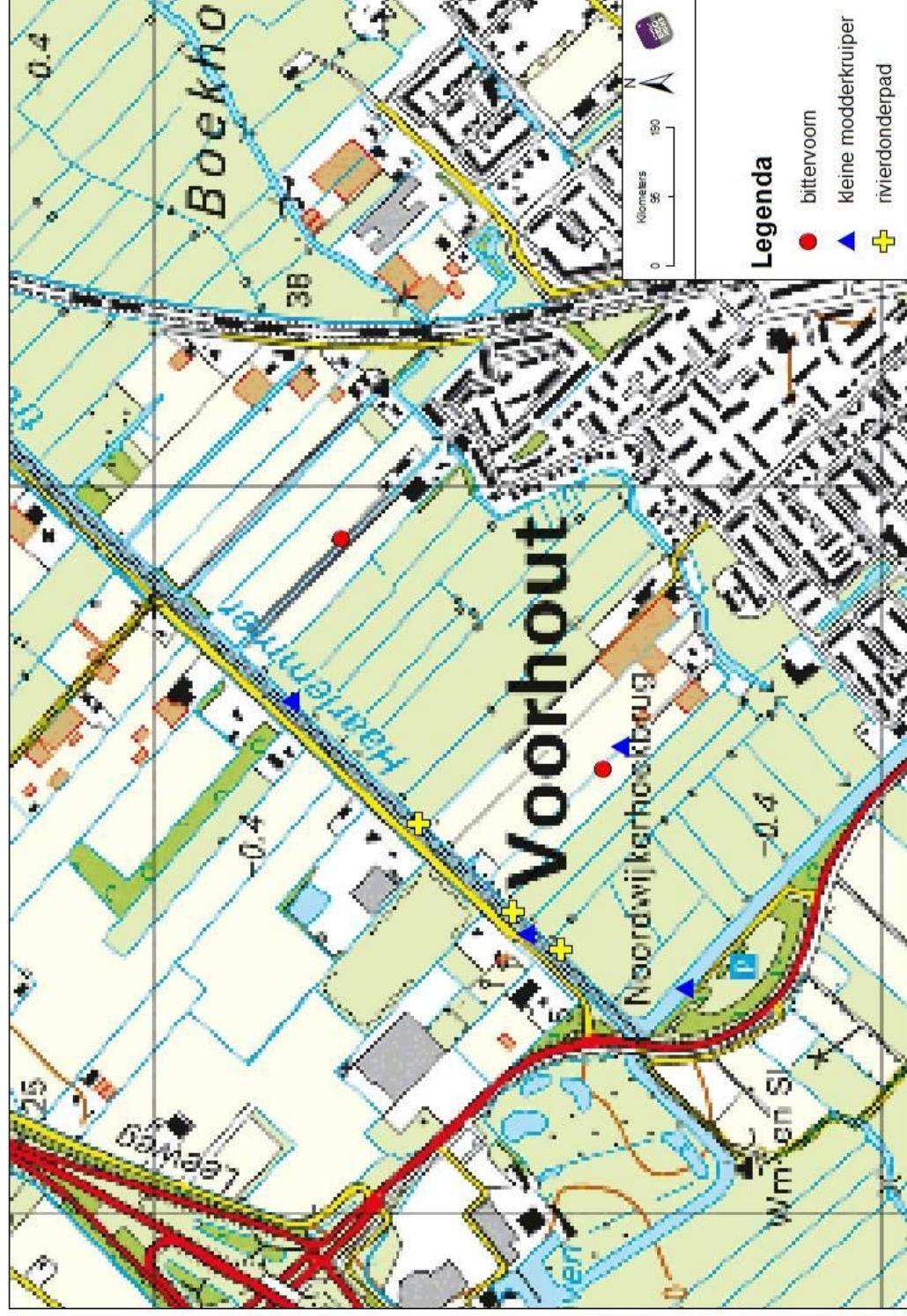
Ing. J. Koorevaar
Adviesbureau E.C.O. Logisch
tel. 0620163383
jeroen@eco-logisch.com

Bijlage 1: Verspreidingskaarten

Gemeente Teylingen
T.a.v.: dhr J. Kik
Postbus 149
2215 ZJ VOORHOUT

Uw kenmerk: *****
Ons kenmerk: WBNA1201
Datum: 03-08-2015
Projectgebied: Noordelijke randweg te Voorhout
Onderwerp: Addendum briefrapport 2012 concept

Geachte mijnheer Kik,

Hierbij ontvangt u het concept addendum bij het briefrapport opgesteld door Adviesbureau E.C.O. Logisch d.d. 13-12-2012 met hierin de resultaten van de inventarisaties naar vleermuizen, broedvogels, de rugstreeppad en vissen in het plangebied Noordelijke Randweg te Voorhout. Dit addendum heeft als doel onduidelijkheden in het briefrapport weg te nemen.

Antwoorden op gestelde vragen

Op pagina 2 wordt gesproken over ten zuiden van het spoor. Dit moet ten oosten van het spoor zijn.

Op pagina 4 wordt specifiek voor de gewone dwergvleermuis aangegeven dat er geen paarverblijven zijn aangetroffen, gezien deze soort op basis van verspreidingsgegevens kan worden verwacht en potentiële verblijfplaatsen in het plangebied aanwezig waren ten tijde van het onderzoek. Het onderzoek naar paarverblijven is echter zodanig uitgevoerd dat de geleverde inspanning ook volstaat voor het vaststellen of in dit geval uitsluiten van verblijfplaatsen van andere soorten vleermuizen. Zoals omschreven onder vliegroutes en foerageerzones zijn andere soorten alleen foeragerend waargenomen.

Het gebied ten oosten van het spoor is op afstand onderzocht. De roep van de rugstreeppad draagt bijzonder ver, hetgeen dit mogelijk maakt. Zowel vanaf de weg aan de westzijde van het spoor als vanaf de Componistenlaan ten zuidoosten van het plangebied is geluisterd naar kooractiviteit van de rugstreeppad. Dit is niet waargenomen ten oosten van het spoor.

De kaart van vleermuizen is aangepast in bijlage 1 opgenomen, evenals de kaart van de rugstreeppad. Van de weidevogels zijn op de kaart territoria weergegeven, zoals omschreven in de tekst. Deze kaart heeft mijns inziens dan ook geen aanpassingen. De kaart van de vissen heeft ook geen aanpassing. Dit zijn puntwaarnemingen tijdens de inventarisatie.

Mocht u naar aanleiding van dit addendum nog vragen en / of opmerkingen hebben, kunt u te allen tijde contact met ons opnemen.

Hoogachtend,

Ing. J. Koorevaar
Adviesbureau E.C.O. Logisch
tel. 0620163383
jeroen@eco-logisch.com

Bijlage 1: Verspreidingskaarten

